

**UCHWAŁA NR LIII/393/2023
RADY MIEJSKIEJ W WITKOWIE**

z dnia 27 kwietnia 2023 r.

w sprawie przyjęcia Programu Osłonowego „Korpus Wsparcia Seniorów” dla Gminy i Miasta Witkowo na rok 2023.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40 z późn. zm.) w związku z art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 2268 z późn. zm.), Rada Miejska w Witkowie, uchwała co następuje:

§ 1. Wprowadza się program osłonowy w zakresie udzielania wsparcia osobom starszym, realizowany w ramach Programu Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2023, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Gminy i Miasta Witkowo.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Miejskiej w Witkowie

Piotr Józwik

Program Osłonowy „Korpus Wsparcia Seniorów” dla Gminy i Miasta Witkowo na rok 2023

1. Podstawa prawna

Niniejszy Program przyjmowany jest na podstawie art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t.j. Dz.U. 2021, poz. 2268 ze zm.), na podstawie którego do zadań własnych gminy należy podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych.

2. Uwarunkowania strategiczne i programowe

Program wpisuje się w założenia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy i Miasta Witkowo na lata 2022 – 2030, będącej podstawowym dokumentem programującym cele i zadania w sferze polityki społecznej samorządu. Strategia została przyjęta Uchwałą Nr XXXIV/268/2021 Rady Miejskiej w Witkowie z dnia 29 grudnia 2021 r.

W strategii przyjęto 7 celów strategicznych, przy czym niniejszy Program wpisuje się w cel strategiczny nr 2 „Poprawa warunków społecznego funkcjonowania osób starszych i osób z niepełnosprawnościami w społeczności lokalnej”. Cel operacyjny nr 1 przyjętego celu strategicznego zakłada zapewnienie warunków możliwie pełnego wsparcia seniorów oraz osób z niepełnosprawnościami oraz zapewnienie opieki osobom niesamodzielnym. Zaplanowanym działaniem do realizacji w ramach celu operacyjnego będzie organizowanie wolontariatu na rzecz seniorów i osób z niepełnosprawnościami.

Program osłonowy przyjmowany jest w związku z ogłoszonym przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej Programem „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2023, stanowiącym odpowiedź na wyzwania, związane z zachodzącymi procesami demograficznymi, a także będącym elementem polityki społecznej państwa w zakresie wsparcia działań na rzecz seniorów niesamodzielnym ze względu na wiek oraz stan zdrowia.

Wymogiem koniecznym przystąpienia Gminy do programu jest przyjęcie uchwałą programu osłonowego, na podstawie art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy o pomocy społecznej.

Gminny Program Osłonowy „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2023 obejmuje działania w ramach Modułu I, angażującego do jego realizacji wolontariuszy, w tym również przedstawicieli organizacji pozarządowych i obywatelskich, świadczących codzienną pomoc osobom potrzebującym wsparcia.

3. Uzasadnienie potrzeby realizacji programu

W ostatnich latach obserwuje się spadek liczby mieszkańców w Polsce oraz postępujący proces starzenia się ludności. Według stanu na dzień 31 marca 2023 r. Gminę Witkowo zamieszkiwało 13 194 osób. W zestawieniu z 2022 r. ubyło 318 osób. Odsetek osób starszych tj. 65 r.ż. i więcej w populacji gminy wynosi 18,65% (2 461 osób), w roku ubiegłym wynosił 18,40%. Na przestrzeni ostatnich trzech lat liczba mieszkańców ulegała systematycznemu spadkowi.

W celu dokładnej analizy sytuacji seniorów z terenu Gminy i Miasta Witkowo, na potrzeby opracowania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2022 – 2030, przeprowadzono badania ankietowe wśród mieszkańców gminy nt. określenia jakie według nich problemy najczęściej dotyczą osoby starsze. Najwięcej odpowiedzi, według kolejności wskazań padło na: samotność – 79%, niepełnosprawność i choroby wieku podeszłego – 64%, problemy finansowe (50%), mała liczba placówek wspierających osoby starsze – 41%, brak wsparcia ze strony rodziny – 39%, ubóstwo – 38%. W kolejnym pytaniu respondenci mieli ocenić główne

potrzeby osób starszych w środowisku lokalnym. Największy odsetek zaliczył do nich usługi opiekuńczo-pielęgnacyjne (61%), wsparcie emocjonalne (58%), doradztwo i załatwianie spraw urzędowych (55%) oraz wykonywanie ciężkich, fizycznych prac domowych (53%). Również wysoki odsetek wskazał na pomoc materialną (44%) oraz wsparcie finansowe (37%). Odnośnie w kwestii działań z zakresu aktywizacji seniorów z terenu gminy, co trzeci badany dostrzega zapotrzebowanie na ofertę aktywizacji i integracji najstarszych mieszkańców Gminy 40%.

W dalszej kolejności mieszkańcy wymienili wykonywanie wszystkich prac domowych (12%), natomiast 5% badanych nie miało zdania na ten temat. 1% zaznaczył inne, bliżej nieokreślone potrzeby.

W dalszej kolejności mieszkańcy Gminy Witkowo mieli ocenić, czy oferta pomocy osobom starszym, tj. opieka, pomoc, wsparcie, usługi opiekuńcze jest w Gminie odpowiednia. Tylko 9% badanych jest zdania, że oferowana pomoc osobom starszym jest raczej wystarczająca, a 34% uważa, że raczej nie wystarcza. Żaden badany nie twierdzi, że oferta pomocowa skierowana do najstarszych osób jest w pełni satysfakcjonująca, natomiast 10% uważa, że jest niewystarczająca. Blisko połowa mieszkańców nie potrafiła określić swojego stanowiska w tej sprawie (46%).

4. Podmioty realizujące program

Koordinacja i realizacja programu: Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Witkowie.

5. Zakres podmiotowy i przedmiotowy programu

Adresatami Programu są:

- 1) mieszkańcy Gminy i Miasta Witkowo,
- 2) osoby w wieku 65 i więcej lat, które mają problemy związane z samodzielnym funkcjonowaniem ze względu na stan zdrowia,
- 3) prowadzą samodzielne gospodarstwa domowe lub mieszkają z osobami bliskimi, które nie są w stanie zapewnić im wystarczającej opieki w codziennym funkcjonowaniu w zakresie odpowiadającym ich potrzebom.

W ramach Programu udziela się wsparcia poprzez:

- 1) Wsparcie społeczne:
 - uruchomienie wolontariatu w zakresie wspólnego spędzania czasu z seniorami (np. spacery, rozmowy, spotkania w gronie seniorów oraz dzieci i młodzieży, wspólne sporządzanie posiłków, zakupów, pomoc seniorom przebywającym na kwarantannie itp.).
- 2) Ułatwienie dostępności do podstawowej oraz specjalistycznej opieki zdrowotnej:
 - wsparcie/pomoc w umawianiu wizyt lekarskich w miejscu zamieszkania seniora lub pomoc w dowiezieniu seniora na wizytę lekarską, w tym również asystowanie podczas wizyty, pomoc w zorganizowaniu transportu do urzędu lub na szczepienia.
- 3) Wsparcie psychologiczne:
 - informowanie o dostępie do ogólnopolskich „telefonów zaufania” dla seniorów, w przypadku stwierdzenia zaistnienia potrzeby objęcia wsparciem z zakresu pomocy społecznej, np. w postaci specjalistycznego poradnictwa psychologicznego czy specjalistycznych usług opiekuńczych – osoba udzielająca wsparcia pomaga seniorowi dokonać czynności umożliwiających otrzymanie niezbędnego wsparcia.
- 4) Wsparcie w czynnościach dnia codziennego:
 - pomoc w sprawach związanych z utrzymaniem porządku w domu, w tym zapewnienie pomocy w miarę możliwości i zakresu wiedzy wolontariusza,
 - dostarczeniu produktów żywnościowych, np. Caritas Oddział Witkowo,

- dostarczanie seniorom zakupów obejmujących artykuły podstawowej potrzeby, w tym artykuły spożywcze oraz środki higieny osobistej (koszt zakupionych produktów pokrywa senior),
- zakup oraz dostarczanie ciepłych posiłków (koszty zakupu posiłku pokrywa senior), o ile usługa tego rodzaju nie jest już finansowana z innych źródeł,
- wsparcie seniorów objętych programem w formie okolicznościowych (świętecznych) paczek z artykułami żywnościowymi i higienicznymi,
- pomoc/towarzyszenie w zakresie załatwienia spraw urzędowych czy przy realizacji recept,
- pomoc świadczona przez osoby mieszkające w najbliższym sąsiedztwie seniora.

6. Finansowanie Programu

Udział środków własnych gminy wynosi nie mniej niż 20% przewidywanych kosztów całkowitych realizacji zadania. Pozostała kwota przeznaczona na realizację programu, finansowana będzie z dotacji celowej budżetu państwa.

7. Monitoring programu

Roczne sprawozdanie z realizacji programu Burmistrz Gminy i Miasta Witkowo przekazuje do Wojewody Wielkopolskiego w terminie do dnia 30 stycznia 2024 roku.

UZASADNIENIE

Program Rządowy Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2023, jest odpowiedzią na wyzwania, jakie stawiają przed Polską zachodzące procesy demograficzne oraz jest elementem polityki społecznej państwa w zakresie wsparcia działań na rzecz seniorów niesamodzielnych ze względu na wiek oraz stan zdrowia. Na podstawie art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy o pomocy społecznej do zadań własnych gminy należy podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych. Warunkiem przystąpienia do programu jest konieczność przyjęcia uchwałą przez Radę Miejską w Witkowie programu osłonowego. Realizacja programu w 2023 r. obejmuje swoim zakresem moduł I, angażujący do jego realizacji wolontariuszy, w tym również przedstawicieli organizacji pozarządowych i obywatelskich, świadczących codzienną pomoc osobom potrzebującym wsparcia. Dzięki realizacji Programu seniorzy uzyskują możliwość otrzymania wsparcia społecznego oraz wsparcia w czynnościach dnia codziennego. Wobec powyższego podjęcie przedmiotowej uchwały jest zasadne.

Przewodniczący Rady Miejskiej w Witkowie

Piotr Józwik